

OPERAČNÍ PROGRAM
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj

Pro vodu,
vzduch a přírodu

Tisková zpráva

Chystá se spuštění unikátního Informačního monitorovacího systému průmyslového znečištění ovzduší v Moravskoslezském kraji

(V Ostravě dne 16.02. 2010) **Projekt má zmapovat situaci v celém kraji, s ohledem na dopad průmyslového znečištění na kvalitu ovzduší. Proto bude zaměřen i na látky, které se obvykle neměří a nejsou o nich dostatečné informace. To jsou například dioxiny, nebo některé těžké kovy. Unikátnost projektu spočívá v plošném rozsahu monitoringu, který zahrnuje 39 bodů v celém kraji. V systému budou 3 měřicí stanice stálé, na kterých bude probíhat měření nepřetržitě po celý rok a 36 míst pro umístění stanic mobilních. Tak hustá síť ještě nikdy nebyla v rámci Moravskoslezského kraje realizována. Cílem projektu je získat data o plošném znečištění ovzduší látkami, které pocházejí zejména z průmyslu, dopravy a lokálních topenišť. Výsledky budou k dispozici odborné i laické veřejnosti, prostřednictvím veřejného webu. Projekt bude spuštěn v roce 2010, testování proběhne v druhé polovině roku. Ostrý provoz je naplánován od roku 2011. Tento projekt je spolufinancován Evropskou unií – z Evropského fondu pro regionální rozvoj v rámci Operačního programu Životní prostředí. Příspěvek je poskytnut na nákup monitorovací techniky a vytvoření informačního systému. Celková výše příspěvku EU činí 25.062 000,- Kč.**

Zdravotní ústav je jediným řešitelem projektu. Jeho povinností je vybrat a pořídit potřebnou techniku, provozovat celý informační systém a poskytnout laboratorní a expertní zázemí pro řešení projektu. Na realizaci webového portálu bude Zdravotní ústav spolupracovat s renomovanými odborníky. Po zprovoznění celého systému monitorování se předpokládají dva roky intenzivního proměřování v celém rozsahu a poté nejméně další tři roky v podobě ověřovací. V této době se budou měřit v menší četnosti zejména dioxiny a PCB.

„Po pěti letech, kdy musí být projekt udržitelný, se budeme snažit pokračovat v měření po dohodě s Krajským úřadem a městy. V tuto chvíli nelze předpokládat, že se kvalita ovzduší v našem kraji skokově změní, takže důvody k cílenému monitoringu pravděpodobně nepominou,“ řekla RNDr. Šárka Doškářová, vedoucí Centra hygienických laboratoří Zdravotního ústavu se sídlem v Ostravě.

Měřené škodliviny:

Měřit se bude prašný aerosol PM10 a PM2,5, dále těžké kovy (arsen, olovo, kadmium atd.), polyaromatické uhlovodíky (zejména nebezpečný benzo(a)pyren), polychlorované bifenyly (PCB), těkavé organické látky (benzen), dioxiny a furany.

„Výsledkem by měly být objektivní informace o skutečném znečištění ovzduší v Moravskoslezském kraji. Zároveň předpokládáme využití výstupů projektu pro další územní plánování v kraji, ale i pro prostou informaci občanům, kteří se například rozhodují pro bydlení v konkrétní oblasti. Je to tedy ucelený, veřejný informační systém,“ vysvětluje Mgr. Jiří Bílek, odborný garant za ovzduší při Zdravotním ústavu se sídlem v Ostravě.

RNDr. Šárka Doškářová upozorňuje, že největším strašákem MS kraje je prašný aerosol, tedy prach v ovzduší. Monitoring je tedy zaměřen na koncentraci prachu o různé velikosti částic a na látky v prachu obsažené. „Prach má totiž dvojitý účinek. Podle velikosti částic vstupuje do dýchacích cest a jako nosič s sebou nese polyaromatické uhlovodíky, těžké kovy, dioxiny a další látky. Ty se pak dostávají dále do těla, kde se zpravidla ukládají a můžou způsobit zdravotní potíže,“ dodává vedoucí Centra hygienických laboratoří Zdravotního ústavu se sídlem v Ostravě.

Projekt se netýká jen samotné Ostravy. Zapojeny do něj mají být i další obce Moravskoslezského kraje. Konkrétní umístění měřících bodů bude vždy projednáno s obcemi a městy a samozřejmě s Krajským úřadem. Zdravotní ústav bude klást důraz na to, aby výběr konkrétních bodů, byl v rámci kraje co nejvíce objektivní. Měřit se mají lokality zatížené průmyslem, sledovány budou dálkové přenosy Moravskou branou, plánuje se monitorování oblastí v podhůří Beskyd a Jeseníků. Zacíleno bude i na lokality, kde se plánuje další průmyslový rozvoj.

„Pouze tři stanice budou po celou dobu projektu na jednom místě. V Bartovicích, Mariánských Horách a v jedné, zatím neurčené oblasti v blízkosti Ostravy. Ostatní technika je mobilní a bude postupně převážena tak, aby každý z 36 bodů byl proměřen alespoň 30 dní v roce,“ říká Mgr. Jiří Bílek. Velká část výsledků bude k dispozici ihned a to formou on-line prezentace na webových stránkách <http://ims-msk.cz>. Další data budou vstupovat do informačního systému přímo z laboratoře. Speciální výstupy, jako např. mapové prezentace, odhady vývoje atd., budou vytvářeny vždy jednou za rok, po získání ročních průměrných koncentrací škodlivin. Jednou za rok bude také vytvořena komplexní zpráva. „Projekt samozřejmě myslí i na veřejnou publicitu. Budou proto organizovány semináře pro laickou a odbornou veřejnost. Průběžně chceme o výsledcích informovat i média,“ doplnil na závěr Mgr. Jiří Bílek ze Zdravotního ústavu se sídlem v Ostravě.

Tiskovou zprávu vypracoval Daniel Rojan

Informace pro novináře:

Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě byl zřízen v roce 2003 transformací hygienických stanic, kdy došlo ke sloučení odborného laboratorního a podpůrného hodnotitelského zázemí pro podporu činností v oblasti ochrany veřejného zdraví. Původní krajské a okresní hygienické stanice se sloučily a vytvořily Krajskou hygienickou stanici Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě a Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě. Součástí ZÚ jsou všechny původní odborné laboratorní činnosti, které i v současné době slouží jako expertní zázemí pro hygienickou službu. Historie instituce sahá až do 50. let a její již moderní základy jsou zakotveny v zákoně „o péči o zdraví lidu“ č.20 z roku 1966. Ten byl širěji novelizován až zákonem č.258/2002 Sb., na jehož základě vznikl i Zdravotní ústav. Hlavní sídlo ZÚ Ostrava je v budově, která byla původně Městskou a později Krajskou hygienou. Dnes se ZÚ Ostrava skládá z pěti odborných Center, na více jak 10-ti pracovištích a to ve 3 krajích ČR. ZÚ se sídlem v Ostravě, je největší institucí tohoto druhu v ČR a střední Evropě.

Kontakty:

Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě
Partyzánské náměstí 7, 702 00 Ostrava
tel.: 596 200 111
web: www.zuova.cz
web s výsledky měření: <http://ims-msk.cz>

Mgr. Jiří Bílek, odborný garant za ovzduší, Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě
tel.: 602 583 970
e-mail: jiri.bilek@zuova.cz

Ing. Marcela Mostýnová, Centrum projektů a mezinárodních aktivit, Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě
tel: 596 200 156
e-mail: marcela.mostynova@zuova.cz

Daniel Rojan, mediální konzultant a koordinátor komunikace s médii
tel.: 608 88 1968
e-mail: danrojan@seznam.cz, rojan@silamyslenky.cz